

ZASADY ADAPTACJI MATERIAŁÓW DYDAKTYCZNYCH DO POTRZEB OSÓB SŁABOWIDZĄCYCH

UKŁAD STRONY:

1. Pionowa orientacja strony.
2. Standardowy rozmiar papieru.
3. Jednakowy układ stron (pionowy).
4. Odstęp między tekstem a zamieszczoną grafiką powinien wynosić co najmniej 1 cm.
5. Nie umieszczamy żadnych elementów poza polem zadruku i nie drukujemy na spadzie.

FORMATOWANIE TEKSTU:

1. Tekst w układzie liniowym w jednej kolumnie.
2. Wyrównany do lewej strony.
3. Brak wcięć w tekście.
4. Widoczna interlinia między akapitami: 6/12 pkt.. Odległość między wierszami: interlinia 1,25/1,5.
5. Numery powinny zawsze znajdować się w tym samym miejscu na stronie.
6. Nie dzielimy wyrazów między wierszami.
7. Zadanie/ćwiczenie powinno mieścić się na jednej stronie, ew. na dwóch stronach obok siebie. Jeżeli nie jest to możliwe, należy postępować według poniższych zasad:
  - polecenie na jednej stronie, ćwiczenie na kolejnej,
  - niedzielenie odpowiedzi do wyboru na dwie strony,
  - przykłady rozwiązań zadania mogą być umieszczane zarówno przy poleceniu, jak i przy ćwiczeniu.
8. Jeżeli danemu ćwiczeniu towarzyszy element graficzny (diagram, mapa, zdjęcie), to powinien on się znajdować blisko tekstu, którego jest uzupełnieniem. Najlepiej na tej samej stronie.
9. Możliwe jest drukowanie na obu stronach papieru, ale tylko wtedy, gdy kartka jest na tyle gruba, że tekst nie „przebija” na drugą stronę!

10. Jeżeli ma się pojawić pusta strona to na górze strony powinna być informacja: PUSTA STRONA.

CZCIONKA:

1. Czcionka jednoelementowa, bez szeryfów i cieniowania; rekomendowane są czcionki z rodziny Arial, Helvetica, Verdana. Można również użyć specjalnej czcionki opracowanej specjalnie na potrzeby osób słabowidzących o nazwie APHont (<https://pl.fonts2u.com/aphont.czcionka>).
2. Do wyróżnienia dłuższych fragmentów tekstu nie stosuje się kursywy, ponieważ obniża to czytelność tekstu. Można jej użyć np. w przypadku podawania krótkiego tytułu książki lub nazwy obcojęzycznej. Dla zwiększenia czytelności można dodatkowo pogrubić tekst. Dopuszczalne jest również użycie podkreślenia tekstu.
3. Wskazane jest stosowanie czcionki o wielkości od 14 do 18 pkt.
4. Tekst do druku powinien być w kolorze czarnym (100%). Dopuszczalne jest użycie koloru w nagłówkach, ale należy pamiętać, aby była mocno kontrastowa do koloru tła.
5. Czcionka powinna być jednorodna w całym tekście/podręczniku, również przy opisywaniu rysunków, tabel itp.
6. Nagłówki powinny być pogrubione, a czcionka może być większa o 2-4 pkt. od podstawowej.
7. Interlinia powinna wynosić 1,25/1,5, ponieważ osobom słabowidzącym ułatwia to czytanie.
8. Odległość między akapitami powinna wynosić 6/12 pkt., tekst nie powinien zawierać wcięć i powinien być wyrównany do lewej.
9. Wskazane jest również zastosowanie większej odległości między literami.

KONTRAST, NASYCENIE KOLORÓW I CIENIOWANIE

1. Cieniowanie oraz stosowanie szarości jest zabronione.
2. Największy kontrast powinien być między tekstem a tłem. Należy pamiętać, aby kolor tekstu mocno się wyróżniał. Najlepsze połączenie to oczywiście białe tło i czarny tekst lub kolor granatowy i żółty.

3. Tło powinno być jednorodne, bez gradientów i tekstur.
4. Przy druku powinno się wybierać papier matowy, aby zniwelować odbłaski światła.

WYRÓŻNIENIA W TEKŚCIE

1. Tło kontrastujące z tekstem (biały-czarny, granatowy-żółty).
2. Ramki o grubości 1,5-2 pkt. w kolorze czarnym, ramka prosta bez zaokrągleń.
3. Uprozczone piktogramy i znaki graficzne w 100% nasyceniu koloru, najlepiej kolor czarny. Dla ułatwienia rozróżnienia piktogramów stosuje się kontury w kształcie figur geometrycznych.
4. Stosowanie powiększonych czcionek, jeżeli są wymagane.
5. Stosowanie podkreślenia tekstu.
6. Tekst ciągły (np. artykuły, listy) powinien zawierać element graficzny wiążący całość np. zastosowanie tła lub linii wzdłuż tekstu lub na końcu i początku.
7. Stosowanie cudzysłowu jest dopuszczalne, ale jego początek i koniec powinien być wyraźnie oznaczony.
8. Wprowadzanie dodatkowych odległości przed oraz po ukośniku.

PRZYKŁADOWY TEKST (Helvetica: 14 pkt; wyrównywanie do lewej; interlinia: 1,25; odstępy między akapitami: 6 pkt.; odstępy między znakami rozstrzelone o 1 pkt.; linia przy lewej krawędzi: 1,5 pkt.)

Misją naszej uczelni jest kształcenie studentów z zakresu nauk o zdrowiu, więc doskonale zdajemy sobie sprawę, jak ważne jest dostosowywanie uczelni do potrzeb osób z niepełnosprawnością. Władze Uczelni powołały **Biuro ds. osób z niepełnosprawnością**, którego zadaniem jest szeroko pojęte wspieranie naszych studentów w procesie kształcenia. Pracownicy Biura chętnie pomogą w rozwiązaniu problemów związanych ze studiami, m.in. poprzez użyczenie sprzętu ułatwiającego naukę, monitorowanie bieżących potrzeb i problemów oraz pośredniczenie w skorzystaniu z bezpłatnej pomocy psychologicznej.

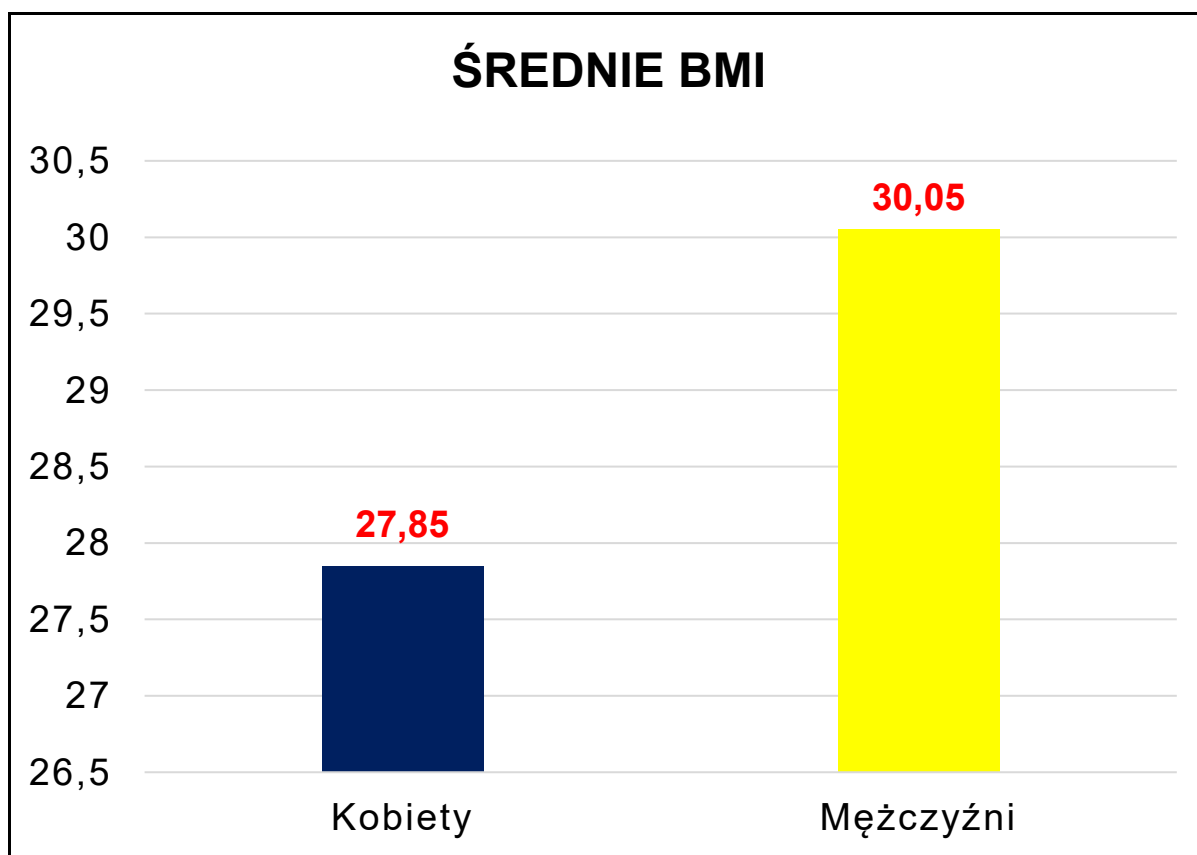
GRAFIKA

1. Grafika musi być w dobrym kontraście, przejrzysta ze wszystkimi szczegółami.
2. Informacje na rysunku powinny być również zawarte w tekście.
3. Rysunek powinien być zamieszczony w większym formacie. Można pominąć walory artystyczne, które nie niosą ze sobą żadnej informacji.
4. Należy unikać nakładania tekstu na diagramy i wykresy, ponieważ zmniejsza to czytelność tekstu.
5. Użycie kontrastowych kolorów w wykresach wielokolorowych tak, aby czytelnik mógł bez problemu odczytać niezbędne informacje.
6. Wykresy powinny zawierać krótki opis, nagłówek oraz tytuł.
7. Kierunki świata i inne istotne informacje na mapach i wykresach powinny być powiększone. Krój i numeracja powinna być zgodna z tą zastosowaną w tekście podstawowym.
8. Symbole na mapach powinny być rozróżnialne między sobą, czytelne.
9. Legenda mapy powinna być w lewym dolnym rogu i powinna być oznaczona wyróżniającym się elementem. Preferowane jest użycie kolorów kontrastowych.
10. Skala, jeżeli jest to możliwe, również powinna znajdować się w lewym dolnym rogu.
11. Etykiety na mapach powinny znajdować się wewnątrz całych elementów, np. w granicach danego kraju czy krainy geograficznej.
12. Używane symbole powinny być racjonalne i znaczeniowo powiązane, np. ryba jako oznaczenie dla wędkowania.
13. Oznaczanie granic na mapach można różnicować za pomocą grubości i koloru linii. Np. granice państw oznaczone linią grubszą niż granice województw.
14. Jeżeli jest to możliwe jeden wykres/tabela powinny mieścić się na jednej stronie.

PRZYKŁADOWA GRAFIKA (Helvetica: 14 pkt; odstępy między znakami rozstrzelone o 1 pkt.; nagłówek: 18 pkt., pogrubiony, wersaliki; obramowanie: 1,5 pkt.; odstęp po obrazku: 1cm)

Wykres 1. Średnie BMI u kobiet i mężczyzn

Średnie BMI u kobiet wynosi 27,85, a u mężczyzn 30,05. Pierwszy wynik wskazuje na nadwagę, a drugi na I stopień otyłości.